

Klandrið á Tórsvølli

Oddagrein

TAÐ VAR ein hátíðardagur fyri føroyskan fótbólt, tá Tórsvøllur fyri litlari viku síðani varð tikin í brúk. Danir vóru bodnir hendan vegin at spæla móti okkara landsliði, og hóast ítróttarliga virðið í dystinum ikki var tað stóra, var hendingin sermerkt.

TOSAÐ hefur verið um Tórsvøll í fleiri ár. Heðin Mortensen var stigtakari til fyrstu ætlanina, men nú hava aðrir tikið yvir, og teir hava eftir stuttari tíð gjørt ætlanina til veruleika. Hóast fitt av arbeiði enn er eftir at gera, er Tórsvøllur, sum hann stendur í dag, eitt framstig fyri føroyskan fótbólt.

MEN BÆÐI undan og eftir hátíðardagin hefur prutlað undir grýtulokinum. Grunnurin fyri Tórsvøll hefur millum annað verið í stríð við Bóltfelagið B36, sum er nærmasti granni hjá nýggja vøllinum. Stríð hefur millum annað verið um lýsingar, sum B36 hefur sett á húsið hjá sær. Hesar lýsingar eru komnar upp, nú Tórsvøllur er liðugur, og lýsingarnar kunnu siggjast av Tórsvølli.

HETTA hava teir í Grunninum fyri Tórsvøll verið serstakliga misnøgdir við, tí teir hava lovað sínum lýsrum einarett á vøllinum. Tá so kappingarneytar hjá lýsrum á Tórsvølli alt í einum eru at siggja á B36-húsinum, er ikki so logið at fólki aftanfyrir Tórsvøll reisist av bestu áskoðaraplássunum, og at tað meira enn prutlar undir lokinum.

B36 FÆR uttan iva nógvar pengar burtur úr lýsingunum, sum nú venda móti Tórsvølli, og tað er alt annað enn loyft yvir Tórsvølli og føroyskum fótbóltsi sum heild, at B36 hefur sett lýsingarnar upp. B36 eigur síni hús, og teir skulu hava loyvi at seta tað upp, sum teir ætla, men at teir soleiðis ósmæðið leggja upp til stríð og roynd at skora kassan upp á vøllin, sum allir føroyingar helst skulu kenna sum sín, er púra burtur við.

GRUNNURIN fyri Tórsvøll hefur hött við at byrgja upp fyri lýsingunum hjá B36, og afturimóti hefur B36 lovað ilt, um Poul Michelsen og hansara fólk gera nakað slíkt. Tað er ikki bara eitt stríð um nakrar lýsingar. Tað er eisini eitt stríð um pengar, um ókeypis arbeiðsmegi og um eitt nýtt lýsingakonsept. Og verður nakað sett upp fyri lýsingarnar hjá B36, breistir veruligt kríggj á, og tað man higartil hava forðað Grunninum fyri Tórsvøll at gera nakað við lýsingarnar hjá B36.

TÓRSVØLLUR skuldi millum annað verða eitt samstarv millum havnafelagini B36 og HB (og tað hefur tað partvis verið), men istaðin er tað meira blivið til eitt klandur og stríð millum júst hesi feløg. Tórsvøllur er ikki HB, men tað er eru HB'arar sum standa aftan fyri Tórsvøll. Millum annað er Poul Michelsen formaður í Grunninum fyri Tórsvøll, samstundis sum hann eisini er formaður í nevndini fyri Havnar Fótbólt (sum er yrkisdeildin hjá HB).

HETTA ER VIÐ til at birta undir stríðið, sum nú leikar á við fullari ferð. Hetta er ósmiligt hjá HB og B36, og hetta er ikki nakað sum føroyskur fótbóltur hefur brúk fyri. Tórsvøllur, HB og B36 eiga at syrgja fyri at finna semjur í málinum, teir stríðast um, og teir skulu vísa virðing yvir fyri verkætlanini og vøllinum, sum allir føroyingar skulu nýta!

Sosialurinn

Fyri at spreingja mörk, mugu vit seta mörk

Midnáttarrøða, sum Høgni Hoydal, landsstýriskaður, helt á vestanstevnu í Sandavági

**Gott Vágafólk.
Góðu stevnugestir**

Eg vil takka fyri heiðurin at sleppa at halda seinastu midnáttarrøðu á Vestanstevnu í hesi öldini.

Vit eru í tí Harrans ári 1999. Vit eru á veg inn í eitt nýtt ártúsund. Her í Sandavági í kvøld, skal ikki nógv hugflog til, fyrr enn vit kenna suðið av søgini kring okkum. Hevði áin kunnað talað, so hevði hon sagt okkum frá um fólk, sum hava búið her ígjøgnum eitt ártúsund. Hon kundi sagt frá um teir 17 lovmenn, sum hava sitið her á garðinum á Steig ígjøgnum 220 ár. Sum aðrenn gamla lögtingið varð tikið av í 1816, høvdu ódrýsi trupulleikar at dragast við enn teir lovmenn, sum komu undir heimastýrinum í hesi öldini. Teir hava felt dómur í stríðinum um jørd, meðan hungursneyð hefur valdað. Teir hava sitið undir Gablunum, og teir hava felt deyðadómur yvir fólk.

Áin kundi sagt okkum frá um tær túsundtals mannalagnar, sum hava livað og yvirlevað her og skapt hetta samfelag. Summi standa í søgubókunum — tey flestu standa ikki, men øll hava laggað sín part.

Áin kundi eisini sagt, at fyri júst 180 árum síðani hoyrðist barnagrátur á Løgmandagarinum á Steig. Tað var málið í litla Vencilaus Ulrikus — sonur Hammershaib lögmann — sum bara góð 30 ár seinni smíðaði føroyska skrivt-málið. Og áin kundi eisini sagt okkum frá um málið hjá Torkil Nielsen í Landskrona fyri 9 árum síðani, sum setti Føroyar og Sandavág á heimskortið.

Hetta eru dømir um mál, ið eru sett, sum hava broytt okkara framtíð avgerandi. Mál, sum nógv søgdu vera ógjörig og vitleys at seta sær. Men sum vit øll at enda tóku undir við og stuðlaðu, og sum víðkaðu okkara framtíðarmøguleikar.

**Kapleiksstevna
í 1899**

Eitt avískeið er í veruleikanum so stutt hjá okkum. Sagan er so nær. Tey sum í dag eru í bestu árum kendu og minnst tey, sum vóru

ung fyri 100 árum síðani. Og tey í sínum lagi kendu fólk, sum livdu í 1700-talinum.

Fara vit bara hundrað ár aftur í tíðina, so skriva føroysku blóðini um somu evni, sum vit stríðast við í dag. Sjúklybjargni og framburður inn í komandi öldina stóðu ovast á dagsskránni, meðan Føroyar vóru á veg inn í fiskivinnusamfelagið. Fuglaframi skrivur um tað fyrstu kapleiksstevnu, sum var hildin í Miðvági — á Miðvágssandi — í juli mánaða 1899. Har var kappreiður: Tvey 10 mannafor tóku lut og Koltursbáturin vann. Har var kappkastning við steini. Tveir skopungar kastaðu líka langt: 51 alin. Har var kapprenning á teinum 800 og 1500 alin. Har var langlop og annað. Fuglaframi skjýtur upp, at á næstu stevnu eiga aðrar ítróttagreinar at takast við, tildømis spjótast, langlop við stavi og kapplesing. So her er kanska okkurt hugskot til næstu vestanstevnu ella til Oyggjaleikarnar í Føroyum. Bláðið skrivur eisini, at hesir kappeikar høvdu ikki so nógvar luttakarar sum ynskiligt var. Og tað var helst tí postgongdin var so sein kring landið, at ikki allar oyggjar høvdu havt stundir at melda til.

Oyragjógv 1400 fólk

Um sama mundið — í juli 1899 — skrivar ein maður, sum nevnið seg Rókur, eina framtíðarsøgu í Fuglaframa, sum eitur "Føroyar í ári 1960". Hann hefur kanska verið Vágamaður, tí hann sigur m.a. at í 1960 fara vit at hava... "8 elektrisk skip, sum flyta góðs og ferðafólk, fyri uttan 10 smærri elektriskar bátar, sum ganga aftur og fram á firðum og sundum. Av hesum gongur ein hvønn tíma úr Vestmanna yvir um sundið til bygdina Oyragjógv, sum nú hefur 1400 fólk. (...) Oyragjógv hefur nú 8 virkshús, av teimum eru 4 sum gagnnýta seið, livur og slógv." Hann sigur eisini, at vit í 1960 fara at hava jarnvegir við elektriskum vognum í teimum størri oyggjunum og telefon í hvørt hús. Útróðarmenninir fara at hava bátar, sum ganga bæði á og

undir sjónum og teir fara at hava kranar á brimplássum, so bátarnir kunnu fáast skjótt uppá turt. Leitisvatn fer at verða uppturkað til dyrkilendi, og byrging fer at verða um Streymin í Sundalagnum.

Soleiðis skrivur alto Rókur í 1899 um framtíðina. Nógva hava helst rist við høvduinum og flent at hesum hugflogi. Men nógva av tí hann skrivur gjørdist veruleiki — enná aðrenn 1960. Um hann hevði skrivað um ein undirsjóartunnil, hevði hann helst verið mettur at verið steinørur.

Forðingarnar eru í okkum sjálvum

Hoyrði herfyri eina søgu um ein miðving, sum var farin av oynni. Hann skuldi senda eitt bræv heim til mammuna. Uttan á brævbjálvan skrivaði hann bert: Mamma, MÚÁ. Og brævið kom vist fram. Vit kunnu flenna at hesi postadressu hjá miðvinginum, men kanska hefur hann verið frammanfyri sína tíð. Í dag er hetta jú ein fullgóð

— Vit standa nú í 1999 aftur í eina veldugari broytingartíð, har vit noyðast at velja, hvønn veg vit fara, segði Høgni Hoydal millum annað í midnáttarrøðu á vestanstevnu í Sandavági

adressa — á internetinum, um mamman í Miðvági fær sær eina teldupostadressu við tranti og punktummi. Alt hetta visir okkum, at broytingar henda so skjótt, antin vit eru tilvitaði um tær ella ikki. Ein týskur rithøvundur segði einaferð um allar tær tóknilugu broytingarnar, sum eru farnar fram í hesi öldini: "Vit hava enn einaferð hækkað stóðið hjá okkum. Tað er bert ein litil trupulleiki eftir: Engin finst á hesum stóði."

Um vit ikki sjálvi seta mál og mið, so henda broytingarnar kortini. Nógva kann tá fara fyri skeytið uttan at vit varnast tað, og broytingarnar gagna ongum. Har

(framhald á síðu 16)

Gamlar ólavsøkumyndir

Sosialurinn vil fegin heita á fólk, sum eiga eldri myndir frá ólavsøkuni, um tey vilja læna okkum hesar til eitt serblað um ólavsøkuna, sum arbeiðt verður við. Myndirnar skulu helst vera 30 ár ella eldri, og um onkur eigur eina ella fleiri slíkar myndir, so vilja vit fegin hoyra frá tygum.

Vinarliga ringja til Sosialin á tlf. nr. 311820 (spyr eftir Terji) í dag, og so skulu vit syrgja fyri at myndirnar verða heintaðar.

Sosialurinn

Bingo hjá KFUK, sum er lýst at vera leygar-dagur, verður mánadagur.